

Efterlevandesamtal, SÄS

Sammanfattning, SÄS

Rutinen beskriver arbetssätt med efterlevandesamtal efter att en patient avlidit på sjukhuset samt ger förslag på frågor att ställa under samtalet och är ett lokalt tillägg till avsnitt [Närstående, information och avsked](#) i Vårdhandboken [1] samt Svenska palliativregistrets kunskapsstöd om [Efterlevandesamtal/Närstående](#) [2].

Förändringar sedan föregående version

Redaktionella ändringar, giltighetstiden förlängd.

Förutsättningar

Närstående till alla patienter som avlider på sjukhuset ska erbjudas efterlevandesamtal. Om patienten har en kontaktsjuksköterska ansvarar hen för kontakten med närstående och att erbjuda efterlevandesamtal.

Syftet med ett efterlevandesamtal är att:

- stödja närståendes sorgehantering, fånga upp eventuella frågor samt försöka reda ut eventuella oklarheter angående sjukdomen, vården och dödsfallet.
- identifiera närstående med ökad risk för komplicerad sorg (t.ex. dysfunktionella tankar, känslor och beteenden [3]) och vid behov erbjuda och lotsa vidare för fortsatt stöd.
- möjliggöra synpunkter på verksamheten och vårdtiden.
- Ett löfte om samtal måste hållas.

Genomförande

Viktigt att tänka på före ett efterlevandesamtal är att de flesta har en helt normal sorgeprocess, men att några riskerar att utveckla en komplicerad sorg med behov av särskilt stöd. Under samtalet är det vi som ställer oss till förfogande för den närstående. Vi lyssnar

och svarar på frågor i den mån vi kan. Läs in dig på patienten i Melior innan samtalet, om frågor kommer upp.

- Den sjuksköterska som tjänstgör i samband med dödsfallet informerar närstående om att de kommer bli kontaktade för ett samtal om 4-8 veckor efter dödsfallet. Närstående kan annars själva få önska vem som ska kontakta dem, om de har knutit ett speciellt band till någon i personalen.
- Dokumentera under fria aktiviteter, AVLIDEN PATIENT att efterlevandesamtal har erbjudits, om närstående tackat ja eller nej och vem som tar kontakt.

Samtalet

Samtalet ska vara individuellt anpassat och utgå från den närståendes berättelse och behov. En grundstruktur med ett antal förformulerade frågor kan underlätta samtalet.

Förslag på frågor:

- Hur mår du som närstående och hur tycker du att det fungerar nu?
- Är det något speciellt du funderat över kring dödsfallet?
- Hur upplevde du begravningen, har du någon att dela din sorg med?
- Fick du som närstående det stöd du behövde, hur upplevdes bemötandet och tillgängligheten från sjukhusets sida?
- Hur upplevde du den sista tiden på avdelningen?
- Önskar du samtala med någon annan, exempelvis kurator eller sjukhuskyrkan? Om så är fallet var behjälplig och förmedla denna kontakt genom att lämna telefonnummer.
- Har du som närstående behov av att diskutera medicinska frågor med en läkare?
- Har du som närstående förslag på något vi skulle kunna gjort bättre?

Avslutning

Erbjud den närstående att höra av sig om ytterligare frågor dyker upp och avsluta samtalet. Om den närstående önskar få mer information än du kan ge angående medicinsk diagnos eller annat - förmedla kontakt med ansvarig läkare.

Samtalet dokumenteras under professionens anteckning i Melior.

Utvärdering

Reflektera över samtalet och vad som kom fram. Vid behov kan detta lyftas på t.ex. en arbetsplatsträff för vidare diskussion.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Maria Sterner, sjuksköterska, klinik för nära vård, SÄS

Malin Bark, vårdenhetschef, klinik för nära vård, SÄS

Översyn februari 2025 utförd av

Malin Bark, vårdenhetschef, VO neurologi, rehabilitering och nära vård, SÄS

Remissinstanser (utgåva 1)

Verksamhetschefer, SÄS

Patientrådet, SÄS

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

palliativ, efterlevandesamtal, stöd, sorg, sorgbearbetning, närstående, anhöriga, dödsfall, avlidna

Referens- och länkförteckning

1. Närstående, information och avsked. Vårdhandboken
www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/dodsfall-och-vard-i-livets-slutskede/dodsfall-atgarder-inom-halso--och-sjukvard/narstaende-information-och-avsked
2. Svenska palliativregistret under rubrik *Kunskapsstöd*
<https://palliativregistret.se/kunskapsstod/efterlevandesamtal-narstaende>
3. Prevalence of prolonged grief disorder in adult bereavement: A systematic review and meta-analysis - PubMed (nih.gov). Marie Lundorff, Helle Holmgren, Robert Zachariae, Ingeborg Farver-Vestergaard, Maja O'Connor. (PMID: 28167398)
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28167398>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Malin Bark, (malba1), Vårdenhetschef

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-248

Version: 6.0

Giltig från: 2025-02-26

Giltig till: 2027-02-26